

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

ChristenUnie

Amendement tegenbegroting 2013

De raad van de gemeente Groningen, in vergadering bijeen op 14 november 2011, besprekende de begroting 2013

Overwegende

- dat de begroting 2013 het bereikbaarheidsprobleem naar de toekomst verschuift
- dat het voor de financiën, economische ontwikkeling en bereikbaarheid van de stad beter is een andere koers te kiezen

Besluit

1. Het overzicht op pagina 358 van de gemeentebegroting 2013 te vervangen door het overzicht zoals bijgevoegd bij dit amendement;
2. De teksten op bld. 359 e.v., genummerd 6, 7, 17, 21, 24, 33, 34, 35 te vervangen door de teksten, genummerd 6, 7, 17, 21, 24, 33, 34, 35 zoals verwoord in de bijlage bij dit amendement;
3. Toe te voegen op bld. 364 de tekst onder 36, zoals verwoord in de bijlage bij dit amendement.
4. Het college op te dragen, indien nodig, de gevolgen van de besluiten onder 1, 2 en 3 te verwerken in de begroting 2013.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks
Mattias Gijsbertsen

ChristenUnie
Inge Jongman

GRIFFIE	
reg.nr.	g212.3387695
ingek.	16 NOV. 2012
class.	-2.075
te beh. door:	GR
kopie gez. aan:	

Bijlage: Met de tram... tegenbegroting GroenLinks en ChristenUnie - voor een bereikbare en sociale stad

Met de tram...

Tegenbegroting GL en CU – voor een bereikbare en sociale stad

Inleiding

GroenLinks en de ChristenUnie willen met deze tegenbegroting 2013 een alternatief bieden voor de voorgestelde begroting 2013 van het college. In die laatste begroting wordt het bereikbaarheidsprobleem naar de toekomst geschoven. De indieners van de tegenbegroting denken dat het voor de financiën, economische ontwikkeling en bereikbaarheid van de stad beter is een andere koers te kiezen.

Met deze tegenbegroting zijn voor het eerst de financiële consequenties van doorgaan met de Regiotram onderdeel van de onderliggende stukken van een raadsdebat.

Dekking tekorten 2013 en 2014 en aanvulling weerstandsvermogen

In de tegenbegroting kunnen we de tekorten in 2013 en 2014 dekken en de reserves van de gemeente aanvullen tot het gewenste niveau (0,8). Dieper snijden in voorzieningen of lastenverzwaring is niet nodig.

Dat is onder andere mogelijk door anders om te gaan met de gemeentelijke bijdrage aan het regionale zuiderzeelijn-pakket (RSP). De gemeente heeft inmiddels 80 miljoen euro gespaard voor die bijdrage, te betalen in 2015. De provincie wil echter uitstel van betaling geven tot 2019 op voorwaarde dat de Regiotram wordt aangelegd. Daardoor kunnen we reeds gespaard geld gebruiken om onze financiële reserves te versterken; tegelijkertijd sparen we dan tot 2019 verder voor onze bijdrage.

Financiën na 2014

Door het aanleggen van de Regiotram is er voldoende ruimte in het meerjarenbeeld om de komende jaren te blijven sparen voor het RSP. Het is dan namelijk niet meer nodig om:

- een nieuw bereikbaarheidsplan te maken en uit te voeren. De investeringskosten van onderzochte alternatieven liggen tot nu toe grofweg tussen de 140 en 220 miljoen euro. Ze leiden ook allemaal tot hogere jaarlijkse exploitatiekosten;
- 40 miljoen euro af te boeken die al voor de Regiotram is uitgegeven;
- 200 miljoen euro van andere overheden en fondsen te laten lopen; het is zeer de vraag of de regio bereid zal zijn zelfs maar een deel van dat geld beschikbaar te stellen voor een stadse en suboptimale oplossing;
- extra geld uit te geven aan openbaar vervoer. De bussen kunnen alle extra reizigers niet meer aan; dit zal leiden tot tekorten bij het OV-bureau Groningen-Drenthe van ongeveer 8 miljoen euro per jaar;
- 3,5 miljoen euro per jaar aan vervoersgeld (BDU) mis te lopen. De provincie heeft miljoenen euro's beschikbaar, ook voor de stad, voor projecten in het meerjarenprogramma verkeer en vervoer. Die dreigen we mis te lopen omdat de provincie die nu wil gebruiken om hun aandeel in de stijgende kosten voor het openbaar vervoer op te vangen;

Daar komt bij dat het niet meer mogelijk is te profiteren van de fysieke investeringen in de openbare ruimte die in het project Regiotram waren inbegrepen.

Een ander financieel aspect van de aanleg van de tram kan niet op geld worden gezet: het aanbestedingsvoordeel. Door het opschorten van de aanbesteding weten we niet - en zullen we bij stoppen nooit weten - welke biedingen de consortia hebben gedaan en dus ook niet welk aanbestedingsvoordeel kan worden gehaald. Bekend is wel dat minstens één van de consortia een geldige bieding, dus onder de plafondprijs, heeft gedaan.

In het meerjarenbeeld van deze tegenbegroting zit al met al een ruimte van 15,8 miljoen euro in 2015, oplopend tot 18,2 miljoen in 2020. Dat biedt een solide basis om de grote opgaven voor de komende jaren het hoofd te bieden.

Overzicht MJB	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	15.777	17.498	16.829	17.152	17.975	18.248

De tegenbegroting heeft ook positieve effecten op langere termijn. Een belangrijke reden voor de keuze voor de Regiotram was de economische impuls. Het project zal directe werkgelegenheid opleveren in een sector die zwaar onder druk staat. De tram zal ook leiden tot economische versterking van de straten waar ze rijdt. Door de bereikbaarheid van instellingen, bedrijven en andere werkgevers te verbeteren, levert ze ook een grote bijdrage aan hun succes en daarmee aan werkgelegenheid.

Samenvatting

De tegenbegroting 2013 laat zien dat de stad Groningen met het project Regiotram financieel kan aansterken, kan investeren in openbaar vervoer en werkgelegenheid en tegelijk de sociale voorzieningen op peil kan houden en zelfs kan versterken. Dat is ook nog allemaal mogelijk zonder de gemeentelijke lasten voor burgers en ondernemers te verhogen.

De tegenbegroting verlicht ook het meerjarenperspectief. Het geld dat kan worden bespaard door de Regiotram niet aan te leggen weegt niet op tegen het wegvallen van inkomsten en tegen de kosten die moeten worden gemaakt voor een alternatief bereikbaarheidsplan.

In bijlage 2 vindt u het cijfermatig overzicht van de tegenbegroting; in bijlage 1 treft u de bijbehorende toelichting aan.

BIJLAGE 1: Toelichting op cijfermatig overzicht

In bijlage 2 treft u het overzicht van tekorten in 2013 en 2014 aan en de benodigde middelen voor de aanvulling van het weerstandsvermogen tot 0,8. In de tabel staan aan de rechterzijde de beschikbare dekking voor die tekorten en aanvulling. Het overzicht komt voor het overgrote deel overeen met bijlage 1 van de begroting van het college. Belangrijkste verschil is uiteraard dat de post 'stopzetten Regiotram' van 48,3 miljoen euro in de begroting van het college niet terugkeert in de tegenbegroting. Hieronder een puntsgewijze toelichting van alle wijzigingen op de begroting van het college.

6. Bijdrage SNN

De tegenbegroting laat toe de bijdrage van de gemeente aan het Samenwerkingsverband Noord-Nederland ook voor 2014 in de begroting op te nemen. Deze kosten doen zich naar alle waarschijnlijkheid voor en zijn daarom in de tegenbegroting opgenomen.

7. Noodopvang asielzoekers

De tegenbegroting laat toe dat ook in 2014 middelen worden gereserveerd voor de noodopvang van asielzoekers. Deze kosten zijn naar alle waarschijnlijkheid onvermijdelijk en zijn daarom in de tegenbegroting opgenomen.

17. Projectkosten organisatieontwikkeling

Het beschikbare budget in de gemeentebegroting verschuift in de tegenbegroting deels naar 2014.

21. Actualisering weerstandsvermogen

Het college heeft een hoger bedrag nodig om tot een weerstandsvermogen van 0,8 te komen dan de indieners van de tegenbegroting. Dit heeft te maken met de reeds gemaakte kosten voor de aanleg van de tram (40 mln). Het college gaat er in zijn begroting vanuit dat de regio een deel van dat bedrag zal betalen. Omdat het risico bestaat dat de regio dat niet zal doen en de gemeente het gehele bedrag moet betalen, heeft het college extra geld moeten reserveren in het weerstandsvermogen. Het risico bedraagt 23 miljoen euro en heeft geleid tot een verhoging van het weerstandsvermogen van $(23 \times 0,75 \text{ (kans van optreden)} \times 0,9 \text{ (waarschijnlijkheidsfactor)} \times 0,8 \text{ (stand weerstandsvermogen)})$ 12,4 miljoen euro. De benodigde aanvulling van het weerstandsvermogen is in de tegenbegroting dus 12,4 miljoen lager dan in de begroting van het college.

24. Inzet rente over de RSP-reserve 2013-2015

Het college kan alleen de rente over de RSP-reserve in 2013 en 2014 gebruiken, omdat daarna de reserve wordt uitgegeven. Omdat de provincie uitstel van betaling wil verlenen bij aanleg van de tram, kan in de tegenbegroting ook de rente van 2015 worden gebruikt. In 2015 valt dus ook 300 duizend euro vrij. Dit voordeel is niet opgenomen in het cijferoverzicht, omdat het zich voordoet in 2015.

33. Stopzetten projecten

Het college is niet in staat BDU-geld voor verkeer en vervoer in de begroting op te nemen, omdat de provincie door het afblazen van de Regiotram een andere opvatting heeft over de besteding van de BDU. Het bedrag in deze tegenbegroting is in lijn met de afspraken die met de provincie mogelijk waren over de besteding van BDU-geld. Daarnaast valt hier 0,6 miljoen euro voor startersleningen weg.

35. Financiering HOV-as uit RSP-middelen

De aanleg van de Regiotram leidt tot grotere bereidheid van de provincie tot samenwerken (zie ook bij 33). Binnen het RSP is een budget beschikbaar voor HOV infrastructuur. Het is reëel te verwachten dat de provincie het genoemde bedrag beschikbaar wil stellen voor de aanleg van de HOV-as West.

36. Inzetten middelen RSP voor weerstandsvermogen

Dit bedrag kan in de tegenbegroting voor het weerstandsvermogen worden ingezet, omdat de provincie uitstel van betaling geeft voor de gemeentelijke RSP-bijdrage op voorwaarde dat de tram wordt aangelegd. In de tegenbegroting sparen we in de jaren 2015-2019 verder voor de RSP-bijdrage, namelijk 0,4 miljoen euro per jaar. Dit komt overeen met een investeringsbedrag van 26 miljoen euro.

BIJLAGE 2

Kneipunten 2013 en 2014

	2013	2014	Dekkingsbronnen 2013 en 2014	2013	2014
1. Kneipunten onderwijs	-6.100		23. Vergoeding kabels en leidingen Enexis	4.500	
2. Groninger Museum - budget onderhoud	-100		24. Inzet rente over de RSP-reserve 2013-2015	300	300
3. Uitvoering wet BUIG - verwacht tekort 2013	-7.800		25. Vrijval bijdrage reserve BCF in 2013 en 2014	8.800	5.200
4. Damsterdiep	-4.200		26. Vrijval gereserveerd weerstandsvermogen Regiotram	4.400	
5. Iederz - verwacht tekort 2013	-1.415		27. Vrijval middelen RegioTram	3.000	
6. SNN - bijdrage	-100	-100	28. Prognose rekeningresultaat 2012	7.500	
7. Noodopvang asielzoekers	-345	-345	29. Jaarlijkse inkomsten Enexis en Altero	2.900	2.100
8. Leerlingenvervoer	-170		30. Risicobuffer 2014	5.000	
9. GR Meerstad	-112	-112	31. Alternatieve bezuinigingsmaatregelen	11.700	4.200
10. Bijdrage OV bureau	-159	-159	32. Dekkingsmogelijkheden maatschappelijk domein	4.300	
11. Plankosten ZRG / Tram / Spoor	-1.340	-725	33. Stopzetten projecten	22.200	
12. Friciekosten SoZaWe	-1.000		34. Overschot jaarschijf 2014 in meerjarenbeeld		1.308
13. Armoedebeleid (2013 en 2014)	-1.550	-2.000	35. Financiering HOV-as uit RSP-middelen	2.200	
14. Stadstoezicht (2013 en 2014)	-315		36. Inzetten middelen RSP voor weerstandsvermogen	26.000	
15. Verkeerseducatie (2013 en 2014)	-55	-55			
16. Ruimte voor de binnenstad	-150				
17. Projectkosten organisatieontwikkeling	-150	-350			
18. Risico bij realisatie bezuinigingen	-11.700	-4.200			
19. Kneipunten maatschappelijk domein	-4.300				
20. Tekort jaarschijf 2013 in meerjarenbeeld	-1.188				
Totaal tekorten 2013 en 2014	-42.249	-8.046			

Benodigde aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8 (matig)

21. Actualisering weerstandsvermogen begroting 2013	-55.551				
22. Nieuwe Rijksbezuinigingen effect 2014		-10.000			
Totaal benodigde aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8	-55.551	-10.000			
Totaal tekorten en weerstandsvermogen 2013 en 2014	-97.800	-18.046	Totaal voorgestelde dekkingsbronnen 2013 en 2014	97.800	18.108
TOTAAL	-115.846		TOTAAL	115.908	